

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ภาษาถิ่นและภาษาไทยมาตรฐาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง เรียนรู้ภาษาถิ่นไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภาษาถิ่นสี่ภาค
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ภาษาถิ่นและภาษาไทยมาตรฐาน

ภาษาไทยมาตรฐาน คือ ภาษาที่ใช้อย่างเป็นทางการของคนไทย

ภาษาถิ่น คือ ภาษาที่ใช้ในแต่ละท้องถิ่น ได้แก่

- ๑) ภาษาถิ่นกลาง ใช้พูดกันในกรุงเทพมหานครและจังหวัดในภาคกลางของประเทศไทย ถือเป็นภาษาไทยมาตรฐาน
- ๒) ภาษาถิ่นเหนือ ใช้พูดกันในจังหวัดทางภาคเหนือของประเทศไทย
- ๓) ภาษาถิ่นอีสาน ใช้พูดกันในจังหวัดทางภาคอีสานของประเทศไทย
- ๔) ภาษาถิ่นใต้ ใช้พูดกันในจังหวัดทางภาคใต้ของประเทศไทย

ความสำคัญของภาษาไทยถิ่น

- ๑) เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมท้องถิ่น
- ๒) เป็นสัญลักษณ์ของคนในท้องถิ่น
- ๓) ช่วยให้เข้าใจวรรณคดีไทยบางเรื่องได้อย่างลึกซึ้ง
- ๔) ช่วยสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตัวอย่างประโยคภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น

ภาษาถิ่น	ประโยค
ภาษาไทยมาตรฐาน	สวัสดีค่ะ เป็นอย่างไรบ้าง วันนี้ทำไมไม่มาโรงเรียน
ภาษาถิ่นเหนือ	สวัสดีจ้าว เป็นจะได๋ห้อง ทำไมวันนี้บ่มาโรงเรียน
ภาษาถิ่นอีสาน	สวัสดีค่ะ เป็นจั่งได๋ มื้อนี้คือบ่มาโรงเรียน
ภาษาถิ่นใต้	หวัดดีค่ะ พร้อมั่ง ไชวันนี้ไม่มาโรงเรียน

ตารางเปรียบเทียบภาษาไทยถิ่นกับภาษาไทยมาตรฐาน

ข้อ	ภาษาไทย มาตรฐาน	ภาษาถิ่นเหนือ	ภาษาถิ่นอีสาน	ภาษาถิ่นใต้
๑	สับปะรด	บ่าข่านัด	บักนัด	ยานัด
๒	ขนมจีน	ขนมเส้น	ข้าวปุ้น	หนมจีน
๓	อร่อยมาก	ลำชะหนาด	แซบอีหลี	หรอยจั่งฮู้
๔	น้ำพริก	น้ำพริก	แจ่ว	น้ำซุบ
๕	พูด	ฮู้	เว้า	ແຫລງ
๖	มะละกอ	บักก้วยเต็ด	บักหุ่ง	ลอกอ
๗	กลับบ้าน	ปิ๊กบ้าน	เมื่อบ้าน	หลบบ้าน
๘	จริง	แท้	อีหลี	จริง
๙	ดู	ผ่อ	เบิ่ง	แล
๑๐	โมโห	โหด	สุน	หวิบ
๑๑	เด็ก	ละอ่อน	เติกน้อย	เติก
๑๒	เพื่อน	เปื้อน	เสี้ยว/หมู่	เผื่อน
๑๓	รัก	ฮัก	ฮัก	หรัก
๑๔	คิดถึง	กึดฮอด	คึดฮอด	ข้องใจ
๑๕	ฉัน	ข้าเจ้า/เฮา	ข่อย/เฮา	ฉาน
๑๖	ข้าง	ข้าง	ซ่าง	ฉ่าง
๑๗	ทำงาน	เยี้ยงาน	เฮ็ดเวียก	ทำงาน
๑๘	โกหก	ซี้จู้	ซี้ตัว	ซี้ฮก
๑๙	ฝรั่ง	มะก้วยแก้ว	บักสีดา	ชมพู่
๒๐	เชิญ	เงิน	เชิน	เชิญ